Reg. No.: ....

Name: ....

University of Kerala

U8885

Second Semester FYUGP Degree Examination, April 2025

Discipline Specific Core Course

SANSKRIT VYAKARANA

UK2DSCSVY102 - LANGUAGE OF SAMKSHEPARAMAYANA

Academic Level: 100-199

Time: 2 Hours(120 Mins) **Max. Marks: 56**

Part A.6 Marks:Time 5 Minutes.(Cognitive Level :Remember(RE)/Understand(UN)) Objective Type.1 mark each, Answer all questions

Qn No.	Question	CL	CO
1	वाल्मीकि: कं परिपप्रच्छ?	RE	1
2	पराक्रमे विष्णुसदृश: क:?	RE	3
3	देवानां माया – समस्तं पदं किम्?	UN	2
4	शुचि: + वश्य: - सन्धिं कुरुत।	UN	2
5	सत्यं वाक्यं यस्य स: - समस्तपदं किम्?	UN	2
6	धैर्येण हिमवान् इव क:?	UN	3

Part B.10 Marks.Time:20 Minutes (Cognitive Level:Understand(UN)/Apply(AP))Two-three sentences.2 marks each.Answer all questions

Qn No.	Question	CL	CO
7	समस्तं पदं लिखत। 1. महान् हनु: यस्य स:। 2. महद् वीर्यं यस्य स:।	UN	2
8	समस्तं पदं लिखत। 1. प्रियं दर्शनं यस्य स:। 2. पृथिव्या सम:।	UN	2
9	सन्धिविच्छेदं कुरुत। 1. धनुर्वेदे। 2. अदीनात्मा।	AP	2
10	विग्रहवाक्यं लिखत।	AP	2

Qn No.	Question	CL	CO
	1. त्रिलोकज्ञ: 2. तपस्वी।		
11	सन्धिं कुरुत। (1) नि + अवसत्। (2) रामो + लक्ष्मणेन।	AP	2

Part C.16 Marks.Time:35 Minutes.(Cognitive Level :Apply(AP)/Analyse(AN))Short Answer.4 marks each, Answer all 4 questions,choosing among options * within each question

Qn No.	Question	CL	CO
12	A) यथोदाहरणं रिक्तं स्थानं पूरयत। 1. द्युतिमान् – द्युति: अस्मिन् अस्ति। 2. धृतिमान् - …………..। 3. नीतिमान् - ……………। 4. बुद्धिमान् - …………। 5. मतिमान् - ………...। OR B) कोष्ठके प्रदत्तै: पदै: वाक्यं पूरयत। सत्यप्रतिज्ञत्वात् धर्मपाशेन ……. राजा ……… प्रियं ………. रामं ………। (निर्वासयामास, बद्ध:, दशरथ:, पुत्रं)	AP	2, 4
13	A) “एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे। महर्षे त्वं समर्थोऽसि ज्ञातुमेवंविधं नरम्”॥ – अस्य श्लोकस्य पदच्छेदं लिखत। OR B) भावार्थं पठित्वा अधोदत्तानां प्रशनानाम् उत्तराणि लिखत। “स: राम: पराक्रमे विष्णुसदृश: चन्द्रवत् प्रिय: च दृश्यते, क्रोधे प्रलयाग्निसदृश: तथा च क्षमारूपे धर्मे पृथिवीतुल्य: वर्तते। स च दानकर्मणि कुबेरेण तुल्य: सत्यवचने च द्वितीया धर्मदेवता अस्ति”। 1. राम: पराक्रमे केन सदृश:? 2. राम: क्रोधे केन सदृश:?	AP	3, 3

Qn No.	Question	CL	CO
	3. क्षमारूपे धर्मे च केन तुल्य:? 4. दानकर्मणि केन तुल्य:?		
14	A) यथोदाहरणं रिक्तं स्थानं पूरयत। 1. धातृतुल्य: - धाता इव। 2. इन्द्रसम: - …………। 3. भ्रातृतुल्य: - ……………। 4. मातृसमा - …………। 5. अपरधर्मतुल्य: - ………। OR B) कोन्वस्मिन् साम्प्रतं लोके गुणवान् कश्च वीर्यवान्। धर्मश्च कृतज्ञश्च सत्यलाक्यो दृढव्रतः।। अस्य श्लोकस्य पदच्छेदः अन्वयं व्याकरणकार्याणि च विवृणुत।	AN	2, 2
15	A) “आत्मवान् को जितक्रोधो द्युतिमान् कोऽनसूयक:। कस्य बिभ्यति देवाश्च जातरोषस्य संयुगे”॥ – अस्य श्लोकस्य पदच्छेदं लिखत। OR B) भावार्थं पठित्वा अधोनिर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। रामस्य अभिषेकसम्भारान् दृष्ट्वा पूर्वं दत्तवरा भार्या देवी कैकेयी रामस्य विवासनं भरतस्य अभिषेचनं च एनं वरम् अयाचत। 1. का अयाचत? 2. रामस्य अभिषेकसम्भारान् का दृष्ट्वा? 3. पूर्वं दत्तवरा भार्या का? 4. कैकेयी किम् अयाचत?	AN	3, 3

Part D.24 Marks.Time: 60 Minutes.(Cognitive Level :Analyse(AN)/Evaluate(EV)/Create(CR)) Long Answer 6 Marks each.Answer all 4 questions choosing among options * within each question

Qn No.	Question	CL	CO
16	A) श्लोकं दृष्ट्वा यथोचितं योजयत। एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे। महर्षे त्वं समर्थोऽसि ज्ञातुम् एवं विधं नरम्॥ (क) महर्षे त्वं समर्थ: (क) अहं श्रोतुम् (ख) परं कौतूहलम् (ख) एवं विधं नरम् (ग) एतद् इच्छामि (गा) असि (घ) ज्ञातुम् (घ) हि मे OR B) यथोचितं प्रत्ययान् योजयत। (क) श्रुत्वा (का) क्त्वा (ख) अमन्त्र्य (ख) क्त (ग) प्रहृष्ट: (गा) ल्यप् (घ) त्रिलोकज्ञ: (घ) क्त (ङ) युक्त: (ङ) क	AN	3, 4
17	A) “आत्मवान् को जितक्रोधो द्युतिमान् कोऽनसूयक:। कस्य बिभ्यति देवाश्च जातरोषस्य संयुगे”॥ अस्य श्लोकस्य पदच्छेदं भावार्थं व्याकरणकार्याणि च विशदयत। OR B) भावार्थं पठित्वा अधोनिर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। जनस्य कुले जाता मोहिनी इव निर्मिता नारीणाम् उत्तमा वधू: सर्वलक्षणसम्पन्ना रामस्य प्रिया नित्यं प्राणसमा हिता भार्या सीता च यथा रोहिणी चन्द्रं तथा रामम् अनुगता। 1. सीता कस्य कुले जाता? 2. सीता कस्य भार्या? 3. सीता रामस्य कीदृशी भार्या?	EV	2, 3

Qn No.	Question	CL	CO
	4. सीता का इव निर्मिता? 5. सीता कृदृशी वधू:? 6. सीता रामं कम् इव अनुगता?		
18	A) सन्धिं कुरुत। 1. शुचि: + वश्य:। 2. अदीन + आत्मा 3. करोमि + अहम्। 4. भार्या + अथ। 5. देवमाया + इव। 6. वि + असर्जयत्। OR B) "इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनै: श्रुत:। नियतात्मा महावीर्यो द्युतिमान् धृतिमान् वशी"॥ अस्य श्लोकस्य पदच्छेदम् अन्वयं व्याकरणकार्याणि च लिखत।	EV	5, 4
19	A) भावार्थं पठित्वा अधोनिर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। विनयसम्पन्न: सुमित्रानन्दवर्धन: भ्रातु: दयित: प्रिय: भ्राता लक्ष्मण: स्नेहात् उत्तमभ्रातृभावम् आचरन् व्रजन्तं रामं भ्रातरम् अनुजगाम। 1. क: अनुजगाम? 2. सुमित्रानन्दवर्धन: कस्य विशेषणम्? 3. कीदृश: लक्ष्मण: अनुजगाम? 4. कीदृशं भ्रातरम् अनुजगाम? 5. लक्ष्मण: कस्य दयित:? 6. लक्ष्मण: भ्रातरं कस्मात् कारणात् अनुजगाम? OR B)	CR	3, 5

Qn No.	Question	CL	CO
	अन्वयं पठित्वा सम्बद्धं यथोचितं योजयत। जनकस्य कुले जाता देवमाया इव निर्मिता रामस्य दयिता नित्यं प्राणसमा हिता भार्या सर्वलक्षणसम्पन्ना नारीणाम् उत्तमा वधूः सीता अपि यथा शशिनं रोहिणी (तथा) रामम् अनुगता। 1. देवमाया इव – उत्तमा वधूः। 2. जनकस्य – शशिनम्। 3. यथा रोहिणी – निर्मिता। 4. रामस्य – कुले जाता।		